

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

NAKİT SERMAYE ARTIRIMINDA İNDİRİM UYGULAMASI

05 HAZİRAN 2020

KAPSAM

- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu,
- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu,
- 6637 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
- 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ,
- 02.08.2019 Tarih ve 35672403-010.01[125-07-2019]-E.66713 Sayılı Hatay Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi,
- 13.03.2019 Tarih ve B.07.1GİB.4.27.40.01-125[17-515-78]-17126 Sayılı Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi,
- 31.01.2018 Tarih ve 62030549-125[10-2016/486]-98638 Sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi.

1. Sermaye Kavramı ve Türleri

- Sermaye şirketleri kuranlar veya şirketlerin ortakları tarafından, şirkete konulan para, mal ve emek olarak tanımlanabilirken aynı zamanda bir iş ya da şirket için yapılan toplam yatırım, üretim araçlarının tümü, kullanılmaya hazır para ve varlıklar olarak tanımlanmaktadır.
- İşletmeler belli bir sermaye ile kurulmakta olup; öz sermaye ve borçlardan oluşmaktadır. Genel olarak; küçük işletmeler sermayenin tamamını girişimciler tarafından sağlamayı tercih ederken, büyük işletmeler ise öz sermaye yanında yabancı kaynak ile fon sağlamayı tercih edebilmektedir. Bir işletmenin fonları kaynaklarına göre iç ve dış fon kaynakları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Buna göre;
 - **İç fon kaynakları:** Kuruluş dönemindeki kurucuların koydukları paralar, mallar, haklar, hisse senetleri ve benzerleri olarak ifade edilmektedir. İşletme faaliyeti sonucunda sağlanan fonlar ise amortismanlar, yedek akçeler, dağıtılmayan kârlar şeklindedir. Başka bir ifadeyle otofinansman kaynağı olarak tanımlanmaktadır.
 - **Dış fon kaynakları:** İşletmelerin iç fon kaynaklarının yetersiz olduğu durumlarda bankalardan ya da üçüncü şahıslardan vadeleri farklı olarak alınan borçlar şeklinde ifade edilmektedir.
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK'nın) 127. maddesinde ticaret şirketlerine sermaye olarak konulabilecek değerler sayılmıştır. Söz konusu değerler temel olarak; nakdi, aynı ve emek sermayesi olarak ayrılmaktadır.

Sermaye Türleri	Sermayeye Konulabilecek Değerler
Nakdi Sermaye	<ul style="list-style-type: none">• Para,• Alacaklar (Senetli ya da senetsiz),• Kıymetli Evrak (Çek, bono, tahvil vs.).
Ayni Sermaye	<ul style="list-style-type: none">• Taşınırılar,• Taşınmazlar,• Fikri mülkiyet hakları (Marka, patent, tasarım, vs.),• Taşınır ve taşınmazların faydalanma ve kullanma hakları (intifa vs.),• Sermaye payları,• Haklı olarak kullanılan devredilebilir elektronik ortamlar, alanlar, adlar ve işaretler gibi değerler,• Maden ruhsatnameleri ve bunun gibi ekonomik değeri olan diğer haklar,• Devrolunabilen ve nakden değerlendirilebilen her türlü değer.
Emek Sermayesi	<ul style="list-style-type: none">• Kişisel emek,• Ticari itibar,• Teknik bilgi,• Müşteri çevresi,• İş tecrübesi.

2. İşletme Finansmanında Öz Kaynak ve Borç Kullanmanın Avantajları ve Dezavantajları

- Öz kaynak ve borç kullanımı, sağlanan haklar ve katlanılan yükümlülükler yanında kaynakların taşıdıkları diğer özelliklerden dolayı işletmeler açısından birbirlerine göre farklı üstünlükleri ve eksiklikleri bulunmaktadır.
- Borç kullanan işletmeler, anapara ve faiz geri ödemelerini vadesinde yapamayacak duruma düşüp finansal riskle karşılaşabilmektedir. Diğer taraftan işletmelerde borcun faiz tutarı ve vadesi belli olup, ödenmemesi durumunda borç verenin yasal yollara başvurma hakkı bulunmaktadır. Bu durum borç verenlerin riskini düşürdüğü için fon sahiplerinin borç verme eğilimini artırmaktadır. Risk azaldıkça faiz oranları da düşeceği için borcu kullanan işletmeler açısından borcun kaynak maliyeti öz kaynak maliyetine göre daha düşük olmasına imkan sağlamaktadır.
- Buna ek olarak borca ilişkin yapılan faiz ödemeleri gider yazılabilmekte ve vergi matrahından indirilebildiği için daha az vergi ödeme imkanı sağlamaktadır. Bu durum **borcun vergi kaldıracı** etkisi olarak tanımlanmaktadır. Bu durum borcun kaynak maliyetinin öz kaynak maliyetinden düşük olma durumunu daha da güçlendirmektedir. Bu nedenle işletmelerde borç kullanımı eğiliminde artışa neden olmaktadır.

- Finansman kullanımında öz kaynakları tercih eden firmalar ise alacakları temettü miktarını kesin olarak bilememektedir. Öz kaynaklarda vade bulunmamakta ve işletmenin tasfiye sürecine girmesi durumunda borçtan sonraki sırada yer almaktadır.
- Bu özellikleri nedeniyle öz kaynak kullanımı ortakların borç verenlere göre daha yüksek riske katlanmalarına sebep olmaktadır. Ortaklar katlandıkları bu yüksek risk nedeniyle daha yüksek getiri beklentisi içerisine girmektedir. Bu durum ise öz kaynak maliyetinin borç maliyetinden daha yüksek olmasına sebep olmaktadır.
- Buna ek olarak öz kaynak kullanan işletmelerde temettü ödemeleri gider yazılamadığı için enflasyonist dönemlerde hesaplara yansıtılamayan giderler nedeniyle işletmenin gerçekte elde ettiğinden daha yüksek kâr gözükeceği için daha yüksek vergi ödemeleri gerekmektedir. Bu nedenle işletmeler öz kaynak yerine yabancı kaynağı tercih etmektedir.

3. Nakdi Sermaye Artırımında İndirimin Nedenleri

- Öz kaynaktan kaçınma ile borca yönelme eğiliminin artması; finansal riski yüksek işletmelerin ekonomideki ağırlığının artmasına neden olmaktadır. Bu durum ekonomide ortaya çıkan ani hareketlilik ve krizlerin ülkede yer alan işletmelerin ve nihai olarak ülke ekonomisinin olumsuz etkilenmesine sebep olmaktadır.
- Bu nedenle borç kullanımını yerine öz kaynak kullanımının cazip hale getirilmesi hem işletmeler için hem de ülke ekonomisi için önemli bir gereklilik haline gelmiştir. Bu kapsamda, 6637 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 8. maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu”nun “Diğer İndirimler” başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasına (ı) bendi ilave edilmiştir.
- Söz konusu düzenleme ile nakdi sermaye artırımına ilişkin bir teşvik uygulaması getirilmiş böylece hem işletmelerde nakit düzeyinde artış sağlanması, hem de işletmelerde özkaynağın güçlenmesini desteklemek amaçlanmaktadır. İlgili düzenleme kapsamında mevcut işletmelerin nakdi sermaye artırımını yanında, yeni kurulan işletmelerde konulan nakdi sermayeler üzerinden düzenlemede belirtilen esasa uygun olarak hesaplana faiz tutarının matrahtan indirilmesinin önü açılmıştır.
- Böylece işletmelerin vergi avantajı nedeniyle borca yönelmeleri ve finansal riskin artmasının önüne geçilmesi ve borcun öz kaynağa karşı olan üstünlüğünün kısıtlanması amaçlanmaktadır.

4. Nakdi Sermaye Artırımında İndirim Uygulaması

- 27.03.2015 tarihli ve 29319 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “6637 sayılı *Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*”un 8. maddesi ile “5520 sayılı *Kurumlar Vergisi Kanunu*”nun “*Diğer İndirimler*” başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasına (ı) bendi ilave edilmiştir. Yapılan bu düzenleme ile sermaye şirketlerine **beyannamede belirtilmiş olmak şartıyla** kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında kurum kazancından nakdi sermaye artışı için hesaplanan faiz tutarının indirilebilmesine imkân sağlanmıştır.
- İndirime ilişkin bilgiler kanunda genel olarak ifade edilmiş olmakla birlikte uygulamaya ilişkin detayların yer aldığı “*Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No.1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:9) (“Tebliğ”)*” ise 04.03.2016 tarihinde 29643 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. Tebliğde indirimin kapsamına, indirimden yararlanacak olanlara ve indirim uygulamasına detaylı bir şekilde yer verilmiştir.
- Sermaye şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde ticaret siciline tescil edilen ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarları içindeki nakdi sermaye artış tutarları veya yeni kurulmuş sermaye şirketlerinin ödenmiş sermayelerinin nakdi kısmı üzerinden indirimden yararlanılan yıl için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan “*Türk Lirası türünden bankalarca açılan kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı*” esas alınarak ilgili hesap döneminin sonuna kadar geçen süre için hesaplanan tutarın yüzde 50’si KV beyannamesinde ayrıca belirtilmek suretiyle kurum kazancından indirilebilmesine imkân sağlanmıştır. Yapılan bu açıklamada dikkati çeken ana unsurlar indirimden yararlanabilecekler ve yararlanamayacaklar, indirimin genel kapsamı, hesaplanma süresi ve indirim tutarının hesaplanmasıdır.

4.1. İndirimin Beyanname Üzerinde Gösterilmesi

- İndirim, kurumlar vergisi beyannamesinin ve geçici vergi beyannamesinin “kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler” bölümünde yer alan “453-Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi (K.V.K. Mad. 10/1-ı)” satırında gösterilmelidir. Ayrıca ekler bölümünün “Nakdi sermaye artışında kaynaklanan faiz indirimi” tablosunun da doldurulması gerekmektedir.
- Nakit sermaye artışından kaynaklanan faiz indiriminin Kurumlar Vergisi Beyannamesindeki görüntüsü aşağıdaki gibidir. Buna göre;

1. Aşama:

Beyanname 1 - KURUMLAR_22

Vergi Bildirimi	Düzenleme Bilgileri	Eklere	Ek Bilgiler
Genel Bilgiler	Kuruma Bağlı İşyerleri ve Geçmiş Yıl Zararları		Kazanç ve İlaveler
Ticari Bilanço Karı			
Ticari Bilanço Zararı			
İLAVELER			
Türü			Tutarı
TOPLAM			
ZARAR OLSA DAHI İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER			
Türü	Açıklama	Tutarı	
TOPLAM			
Kar ve İlaveler Toplamı			
Cari Yıla Ait Zarar, İstisna ve İndirimler Toplamı			
ZARAR			
KAR			
Diğer Geçmiş Yıl Zararları			
İstisnadan Kaynaklanan Geçmiş Yıl Zararları			
Mahsup Edilecek Toplam Geçmiş Yıl Zararları			
İndirime Esas Tutar			
KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER			
Türü	Açıklama	Tutarı	
Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi (K.V.K. ...			
TOPLAM			

2. Aşama:

Beyanname1 - KURUMLAR_22

Vergi Bildirimi	Düzenleme Bilgileri	Eker	Ek Bilgiler
Genel Bilgiler	Kuruma Bağlı İşyerleri ve Geçmiş Yıl Zararları		Kazanç ve İlaveler
6491 s. Kanun 12/5 Mad. Kapsamında İtfa Payları Tablosu			
Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi		Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna Tablosu	
Ar-Ge/Tasarım Bilgileri	Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	İndirimli Kurumlar Vergisi Tablosu	
Yurt Dışı Mukimi Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Eğitim Hizmetlerine İlişkin Form	Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar		
Yabancı Para Pozisyonuna İlişkin Bilgi Formu	Yurt Dışı Mukimi Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Sağlık Hizmetlerine İlişkin Form		
Dar Mükellef Ulaştırma Kurumu Hasılat Defteri	Transfer Fiyatlandırılması, Kontrol Edilen Yabancı Kurum ve Örtülü Sermayeye İlişkin Form		
Kesinti Yoluyla Ödenen Vergilere İlişkin Liste	Dar Mükellef Ortaklar	Kurum Ortaklarına ve Yönetim Kurulu Üyelerine İlişkin Bildirim	
Ayrıntılı Bilanço ve Ayrıntılı Gelir Tablosu	Kar Dağıtım Tablosu	İşletme Hesabı Özeti	Yabancı Ülkede Ödenen Vergiler

NAKDİ SERMAYE ARTIŞINDAN KAYNAKLANAN FAİZ İNDİRİMİ						
Nakdi sermaye artışının ticaret siciline tescil edildiği tarih	Nakdi sermaye artışının fiilen şirketin banka hesabına yatırıldığı dönem	Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı	TCMB tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı (%) (*)	Genel indirim oranı (%) (**)	Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerindeki ilave indirim oranı (%) (***)	Yatırım teşvik belge yatırımlardaki ilave indirim oranı (%)

* TCMB TARAFINDAN AÇIKLANAN TİCARİ KREDİLER FAİZ ORANI ALANI AÇIKLAMASI: İlgili dönem sonu Merkez Bankası kayıtlarına bakınız.

**GENEL İNDİRİM ORANI ALANI AÇIKLAMASI: İndirim oranı;

(1) Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere %0

(2) Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere %0

(3) 9/3/2015 tarihinden sonra yapılan sermaye azaltımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere %0

(4) Gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satı geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı %0

(5) Aktif toplamının %50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı %0

olarak uygulanacaktır. İndirim oranı %0 olan nakdi sermaye artışlarınızı ayrı satırlara yazınız. (1), (2) ve (3) numaralı seçeneklerin seçilmesi halinde "Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı" sütuna sadece bu seçeneğe ilişkin tutarı giriniz.
Ör: 500.000 TL nakdi sermaye artışında bulunan (A) A.Ş. 1/8/2015 tarihinde 300.000 TL sermaye azaltımına gitmişse (3) numaralı seçeneği seçtiğinde "Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı" sütununa "300.000" yazılacak, "Genel indirim oranı" "0" olarak seçilecek; kalan (500.000 TL - 300.000 TL) 200.000 TL'lik nakdi sermaye artışı ayrı bir satırda beyan edilecektir. Durumları (4) ve (5) numaralı seçeneklere uyan mükellefler bu dönemdeki nakdi sermaye artışları için faiz indiriminden yararlanamayacaklardır.

*** PAYLARI BORSADA İŞLEM GÖREN HALKA AÇIK SERMAYE ŞİRKETLERİNDEKİ İLAVE İNDİRİM ORANI ALANI AÇIKLAMASI: Şirketinizin

- Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indiriminin Kurumlar Geçici Vergi Beyannamesindeki görüntüsü aşağıdaki gibidir. Buna göre;

1. Aşama:

Beyanname1 - KGECICI_28

Genel Bilgiler Matrah Bildirimi Vergi Bildirimi Düzenleme Bilgileri Eklr

Ticari Bilanço Karı
Ticari Bilanço Zararı
Kanunen Kabul Edilmeyen Gider

ZARAR OLSA DAHI İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

Türü	Açıklama	Tutar
Toplam		
	ZARAR	KAR
Zarar Olsa Dahı İndirilecek İstisna ve İndirimler	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kar ve İlaveler Toplamı	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Zarar ve İndirimler Toplamı	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Zarar	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kar	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları	<input type="text"/>	<input type="text"/>
İndirime Esas Tutar	<input type="text"/>	<input type="text"/>

KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

Türü	Açıklama	Tutar
Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndiri...		
Toplam		
Dönem Zararı	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Safi Geçici Vergi Matrahı	<input type="text"/>	<input type="text"/>
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah	<input type="text"/>	<input type="text"/>
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Genel Orana Tabi Geçici Vergi Matrahı	<input type="text"/>	<input type="text"/>
İşletmeden Çekilen Enflasyon Düzeltmesi Farkları	<input type="text"/>	<input type="text"/>

HASILAT ESASLI VERGİLEME KAPSAMINDAKİ FAALİYETLER (G.V.K. 113. MADDE)

G.V.K. 113. Mad. Kapsamında Elde Edilen Hasılat
G.V.K. 113. Mad. Kapsamında Vergiye Tabi Matrah

2. Aşama:

Beyanname 1 - KGEÇİCİ_28

Genel Bilgiler Matrah Bildirimi Vergi Bildirimi Düzenleme Bilgileri Eklr

G.V.K. 113. Mad. Kapsamında Hasılat Esaslı Kazanç

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar 6491 s. Kanun 12/5 Mad. Kaosamında İtfa Payları

İndirimli Kurumlar Vergisi Tablosu Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna Tablosu Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi

YURT DIŞI MUKİMİ KİŞİ VE/VEYA KURUMLARA VERİLEN EĞİTİM HİZMETLERİNE İLİŞKİN FORM Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

YURT DIŞI MUKİMİ KİŞİ VE/VEYA KURUMLARA VERİLEN SAĞLIK HİZMETLERİNE İLİŞKİN FORM

Fatura Bilgileri Gelir Tablosu İşletme Hesabı Özeti Dar Mükellef Ulaştırma Kurumu Hasılat Defteri

NAKDİ SERMAYE ARTIŞINDAN KAYNAKLANAN FAİZ İNDİRİMİ

Nakdi sermaye artışının ticaret siciline tescil ettirildiği tarih	Nakdi sermaye artışının fiilen şirketin banka hesabına yatırıldığı dönem	Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı	TCMB tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı (%) (*)	Genel indirim oranı (%) (**)	Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerindeki ilave indirim oranı (%) (***)	Yatırım teşvik belge yatırımlardaki ilave indirim oranı (%)
---	--	--	---	---------------------------------	---	---

* TCMB TARAFINDAN AÇIKLANAN TİCARİ KREDİLER FAİZ ORANI ALANI AÇIKLAMASI: İlgili dönem sonu Merkez Bankası kayıtlarına bakınız.

**GENEL İNDİRİM ORANI ALANI AÇIKLAMASI: İndirim oranı;

(1) Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere %0

(2) Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırıma tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere %0

(3) 9/3/2015 tarihinden sonra yapılan sermaye azaltımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere %0

(4) Gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satı geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı %0

(5) Aktif toplamının %50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı %0

olarak uygulanacaktır. İndirim oranı %0 olan nakdi sermaye artışlarınızı ayrı satırlara yazınız. (1), (2) ve (3) numaralı seçeneklerin seçilmesi halinde "Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı" sütuna sadece bu seçeneğe ilişkin tutarı giriniz.

Ör: 500.000 TL nakdi sermaye artışında bulunan (A) A.Ş. 1/8/2015 tarihinde 300.000 TL sermaye azaltımına gitmişse (3) numaralı seçeneği seçtiğinde "Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı" sütununa "300.000" yazılacak, "Genel indirim oranı" "0" olarak seçilecek; kalan (500.000 TL - 300.000 TL) 200.000 TL'lik nakdi sermaye artışı ayrı bir satırda beyan edilecektir. Durumları (4) ve (5) numaralı seçeneklere uyan mükellefler bu dönemdeki nakdi sermaye artışları için faiz indiriminden yararlanamayacaklardır.

*** PAYLARI BORSADA İŞLEM GÖREN HALKA AÇIK SERMAYE ŞİRKETLERİNDEKİ İLAVE İNDİRİM ORANI ALANI AÇIKLAMASI: Şirketinizin halka açıklık oranı %50 veya %50'den az ise lütfen %25 SEÇİNİZ. Şirketinizin halka açıklık oranı %50'den fazla ise lütfen %50 SEÇİNİZ.

4.2. İndirimden Yararlanacaklar ve Yararlanamayacaklar

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK'da) ve Tebliğ'de yer verildiği üzere indirimden belirlenen şartları sağlayan sermaye şirketleri yararlanabileceklerdir. Ancak, kurumlar vergisi mükellefi olan; finans, bankacılık, sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüslerinin ilgili düzenlemeden yararlanmalarının önü kapatılmıştır. Dolayısıyla, sermaye şirketleri TTK'nın 124. maddesinin 2. fıkrası uyarınca; anonim şirketler, limited şirketler ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler şeklinde sıralanmakta olup, bu şirketlerden gerekli koşulları sağlayanlar nakdi sermaye artışından doğan indirimden yararlanabileceklerdir.
- Ayrıca; indirimden yararlanılamayacak durumlar ise Tebliğde aşağıdaki gibi sıralanmıştır. Buna göre;
 - a) Gelirlerinin yüzde 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı yüzde 0 olarak uygulanacaktır (Tebliğ, 10.6.4.2.1. madde),

- b) Aktif toplamının yüzde 50 veya daha fazlası bağılı menkul kıymetler, bağılı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı yüzde 0 olarak uygulanacaktır (Tebliğ, 10.6.4.2.2. madde),
- c) Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı yüzde 0 olarak uygulanacaktır (Tebliğ, 10.6.4.2.3. madde),
- d) Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı yüzde 0 olarak uygulanacaktır (Tebliğ, 10.6.4.2.4. madde),
- e) 9/3/2015 tarihinden Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin yürürlüğe girdiği 1/7/2015 tarihine kadar olan dönemde, sermaye azaltımına gidilmiş olması halinde, azaltılan sermaye tutarına tekabül eden miktarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı yüzde 0 olarak uygulanacaktır (Tebliğ, 10.6.4.2.5. madde),

4.3. İndirimin Kapsamı

- Tebliğ’de yer aldığı üzere; *“indirim tutarının hesaplanmasında, 1.7.2015 tarihinden itibaren ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden, ilgili hesap döneminin sonuna kadar Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi hükmüne göre hesaplanacak tutar dikkate alınacaktır”*. Burada ifade edilen nakdi sermaye artışı, ilgili hesap döneminde ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi artışları ile yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakdi kısmını ifade etmektedir.

- Hatta nakdi sermaye artışı kararının verilmiş olması yetmemekte, indirimden yararlanabilmek için nakdi sermaye artışlarının ticaret siciline tescil edilmiş olması da gerekmektedir. Ayrıca; Tebliğ’de ifade edildiği üzere, artırılan sermayenin şirketin banka hesabına nakit olarak yatırılan kısmı için geçerli olup taahhüt edilen sermayenin banka hesabına fiilen yatırılmayan kısmı için böyle bir hesaplama yapılmamaktadır. İndirime konu edilecek tutarın hesaplanmasında sermaye şirketlerindeki sadece nakdi sermaye artışları dikkate alındığı için nakit dışı varlık devirlerinden kaynaklanan sermaye artışları için böyle bir indirim hesaplaması söz konusu değildir.
- [02.08.2019 Tarih ve 35672403-010.01\[125-07-2019\]-E.66713 Sayılı Hatay Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi](#)’nde; “...Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükümleri ve 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar çerçevesinde, devraldığınız şirketin nakdi sermaye artırımına ilişkin hesapladığı ve kazanç yetersizliği nedeniyle 2017 yılında yararlanamadığı nakdi sermaye artışı indirimi ile söz konusu sermaye artışına ilişkin olarak 2018 ve müteakip yıllarda devralan şirketinizce hesaplanacak nakdi sermaye artışı indirimlerinin, devralan şirketinizin kurumlar vergisi beyannamesinde kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınması mümkün bulunmaktadır. Öte yandan, devir işleminden kaynaklanan sermaye artırımları dolayısıyla Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde hüküm altına alınan indirimden yararlanılması mümkün değildir.” ibaresi, nakit dışı varlık devirlerinden kaynaklanan sermaye artışları için nakit sermaye artırımından kaynaklanan faiz indiriminden yararlanılamayacağını destekler niteliktedir.

- İndirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmayacak hususlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır. Buna göre;
 - Sermaye şirketlerine nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklanan sermaye artışları,
 - Sermaye şirketlerinin birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olmalarından kaynaklanan sermaye artışları,
 - Bilançoda yer alan öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden dolayı oluşan sermaye artışları,
 - Ortaklarca veya KVK'nın 12. maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları,
 - Şirkete nakdi sermaye dışında hisse senedi, tahvil veya bono gibi kıymetlerin konulması suretiyle meydana gelen sermaye artışları,
 - Bilanço içi kalemlerin birbirini içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları, şeklinde sıralanabilecektir.

4.4. Hesaplanma Süresi

- İndirim hesaplamasının başlangıcı olarak iki durum söz konusudur. Buna göre;
 - Nakdi sermaye artırımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarihten önce şirketin banka hesabına yatırılan kısmı için tescil tarihi,
 - Tescil tarihinden sonra şirketin banka hesabına yatırılan tutarlar için ise şirketin banka hesabına yatırılma tarihi esas alınması, gerekmektedir.

Örnek:

- XYZ Ltd. Şti.'nin şirketin sermayesini nakit olarak 2.000.000,00-TL artırılmasına 10.05.2018 tarihi itibarıyla karar verilmiştir. Şirket ortakları taahhüt edilen sermayesinin %25'i olan 500.000,00-TL'yi 15.05.2018 tarihinde şirketin banka hesabına yatırmıştır. Sermaye artırım kararı ise 12.06.2018 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir. Kalan tutar olan 1.500.000,00-TL ise 03.07.2018 tarihinde şirketin banka hesabına yatırılmıştır.
- Sermaye artırımında, taahhüt edilen sermayenin %25'i tescilden önce bankaya yatırıldığı için paranın bankaya yatırıldığı tarih değil tescil edildiği tarih olan 12.06.2018 tarihi esas alınarak indirimden faydalanılacaktır. Geriye kalan 1.500.000,00-TL'lik tutar için ise tescil tarihi değil banka hesabına yatırılan tutar olan 03.07.2018 tarihi indirimden faydalanma tarihi olacaktır.

- **Dolayısıyla; nakit sermaye artırımına karar verilmiş olması ve ticaret siciline tescil edilmiş olması indirimden yararlanmak için yeterli olmayıp, aynı zamanda bankaya da yatırılması gerekmektedir. Yatırılmayan nakdi sermaye artışları için herhangi bir indirim hesaplaması yapılmamakta, yatırılan kısım için de süre bankaya yatırıldığı ay itibariyle dikkate alınmaktadır.**
- Diğer taraftan da bankaya para yatırılmış ancak, ticaret siciline kayıt yapılmadı ise süre hesaplamasında **ticaret siciline kayıt tarihi esas alınmaktadır.**
- İndirimden yararlanılabilecek toplam süre kısıtlamasına gidilmemiş ve artırılan nakdi sermayenin işletme tarafından kullanıldığı süre boyunca indirimden yararlanılmasına imkân sağlanmıştır.

4.5. İndirim Oranı

- KVK'ya göre ilgili hesap döneminin sonuna kadar geçen süre için hesaplanan faiz tutarının yüzde 50'si kurumlar vergisi beyannamesinde belirtilmek suretiyle kurum kazancından indirilebilmektedir. Ancak, bu yüzde 50'lik oranı, sıfıra kadar indirmeye veya yüzde 100'e kadar artırmaya; halka açık sermaye şirketleri için halka açıklık oranına göre yüzde 150'ye kadar farklı oranlarda uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Bu oranların tespitinde Bakanlar Kurulu'nun dikkate alması gereken hususlar; şirketlerin aktif büyüklükleri, ortaklarının hukuki niteliği, çalışan personel sayıları ve yıllık net satış hasılatlarına göre aşağıdaki gibi ifade edilmiştir. Buna göre;
 - Sermayenin kullanıldığı yatırımdan elde edilen gelirlerin kurumun esas faaliyeti kapsamında olmayan faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşmasına göre,
 - Sermayenin kullanıldığı yatırımların teşvik belgeli olup olmadığına göre,
 - Makine ve teçhizat veya arsa ve arazi yatırımları için sermayenin kullanıldığı alanlarına göre,
 - Bölgeler, sektörler ve iş kolları itibarına göre, şeklindedir.

- Tebliğ’de ifade edildiği üzere, payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinde indirim oranı, indirimden yararlanan yılın son günü itibarıyla, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdinde borsada işlem görebilir nitelikte pay olarak izlenen payların nominal tutarının ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermayeye oranı yüzde 50 ve daha az olan şirketler için 25 puan (yani yüzde 75 oranında) , yüzde 50’nin üzerinde olan şirketler için ise 50 puan (yani yüzde 100 oranında) ilave edilmek suretiyle uygulanmaktadır.
- Mezkur Kanun’un (ı) bendinde ifade edildiği üzere ticari krediler faiz oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan; *“Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı”* şeklinde tanımlanmaktadır.
- Tebliğ’de açıklanan ticari krediler faiz oranı ise; *“bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı olarak dikkate alınacak olan ve TCMB tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan bankalarca açılan kredilere uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranlarından ticari krediler (TL Üzerinden Açılan) faiz oranını”* ifade etmektedir. Ayrıca kendilerine özel hesap dönemi belirlenmiş şirketler ise düzenlemede belirtilen koşulların sağlanması durumunda hesap döneminin sona erdiği ay itibarıyla Merkez Bankası tarafından en son açıklanan orana göre indirim hesaplayacaklardır.

4.6. İndirimin Hesaplanması

- Tebliğ'e göre hesaplanacak indirim tutarı, nakdi sermayenin ödendiği ay kesri tam ay sayılmak suretiyle hesap döneminin kalan ay süresi kadar hesaplanmaktadır. Bu verilerden hareketle kurum kazancından indirilebilecek tutar Tebliğ'e göre aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır. Buna göre;

$$\text{Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar} = \text{NS} \times \text{TKFO} \times \text{İO} \times \text{S} \quad (1)$$

NS= Nakdi Sermaye

TKFO=Ticari Krediler Faiz Oranı

İO=İndirim Oranı

S=Süre

- Yukarıda yer alan formüle göre nakdi sermaye artırım tutarının 5.000.000 TL olduğu, ticaret siciline tescilden sonra bankaya 7. ayın başında yatırılan tutar için uygulanan indirim oranı yüzde 50 ise ve Merkez Bankası tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı yüzde 10 ise indirim tutarı aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır:

Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar = NS x TKFO x İO x S

Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar = 5.000.000x(%10)x(%50)x(6/12)

Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar =125.000TL

- İşletmenin vergiden önceki kazancı 425.000TL ise ve uygulanan kurumlar vergisi oranı yüzde 20 ise:

	İndirim Olması	İndirim Olmaması
Vergiden Önceki Kazanç	425.000 TL	425.000 TL
Nakdi Sermaye Artırımından Kaynaklanan İndirim	(125.000 TL)	
Vergi Matrahı	300.000 TL	425.000 TL
Vergi (%20)	60.000 TL	85.000 TL

- Nakdi sermaye artırımında 6 ay için hesaplanan indirim tutarı 125.000 TL olduğunda 25.000 TL kadar daha az vergi ödeme imkânına işletmeler kavuşmaktadırlar. Sonraki yıllar için tam yıl esasına göre hesaplanan indirim tutarı ise aşağıdaki gibidir:

Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar = $5.000.000 \times (\%10) \times (\%50) \times (12/12)$

Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar = 250.000 TL

- Kurum kazançlarının değişmediği koşullar altında vergi tutarı aşağıdaki gibi hesaplanabilir:

	İndirim Olması	İndirim Olmaması
Vergiden Önceki Kazanç	425.000 TL	425.000 TL
Nakdi Sermaye Artırımından Kaynaklanan İndirim	(250.000 TL)	-
Vergi Matrahı	175.000 TL	425.000 TL
Vergi (%20)	35.000 TL	85.000 TL

- Nakdi sermaye artırımı durumunda 35.000 TL olarak ödenen vergi indirimden yararlanılmaması durumunda 85.000 TL olmakta ve devlete 50.000 TL daha fazla vergi ödenmesine ve nakit çıkışına neden olmaktadır.

- Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutarlar, sonraki hesap dönemlerine devredilirler ve matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilirler. Örneğin, ilk dönem için hesaplanan nakdi sermaye artırımından doğan indirim tutarı 125.000 TL olmasına rağmen dönemde oluşan kar 105.000 TL ise:

	İndirim Olması	İndirim Olmaması
Vergiden Önceki Kazanç	105.000 TL	105.000 TL
Nakdi Sermaye Artırımından Kaynaklanan İndirim	(105.000 TL)	-
Vergi Matrahı	0	105.000 TL
Vergi (%20)	0	21.000 TL

- İlk dönem için 125.000 TL olarak hesaplanan indirim tutarının 105.000 TL'lik kısmı birinci dönem vergi matrahından düşülmüş olup 21.000 TL'lik vergi avantajı sağlanmıştır. Birinci dönemde indirilemeyen 20.000 TL ise ertesi yıl kazancının yeterli olması durumunda 1 yıllık süre için hesaplanan indirim tutarına eklenerek **20.000 TL+250.000 TL=270.000 TL** olarak indirilebilecek ve vergiden önceki kazancın 425.000 TL olduğu koşullar için 54.000 TL vergi avantajı elde edilecektir. İkinci yılda da yeterli kar yoksa takip eden yıllarda endeksleme yapılmaksızın kullanılmayan indirimlerin kullanımına devam edilebilecektir.

5. Özelgeler Kapsamında Konunun Değerlendirilmesi

- [13.03.2019 Tarih ve B.07.1GİB.4.27.40.01-125\[17-515-78\]-17126 sayılı Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi](#)'nde; "... şirketinizin ortağı olan ... A.Ş.'nin şirket mevcutlarından sağlayarak şirketinizde yaptığı nakit sermaye artırımının; Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükmü ile 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "10.6. Sermaye artırımında indirim" başlıklı bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde ve diğer şartların da sağlanması kaydıyla indirim konusu edilmesi mümkündür. Öte yandan, ortaklarca veya Kurumlar Vergisi Kanununun 12'nci maddesi kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları dolayısıyla indirimden faydalanılamayacağı tabiidir." ibaresine,
- [31.01.2018 Tarih ve 62030549-125\[10-2016/486\]-98638 sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi](#)'nde; "...gerçekleştirdiğiniz nakdi sermaye artırımını dolayısıyla Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükümleri ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer alan açıklamalar dikkate alınmak suretiyle indirim uygulamasından faydalanmanız mümkündür. Öte yandan, şirketiniz tarafından geliştirilen inşaat projeleri için banka kredisi kullanılarak arsa satın alınmasından daha sonraki bir tarihte nakdi sermaye artırımında bulunulması halinde nakden artırılan sermayenin bu kredinin kapatılmasında kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere anılan Kanunun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin uygulanmasında indirim oranının % 0 olarak uygulanması gerekmektedir." ibaresine,

yer verilmiştir.

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.